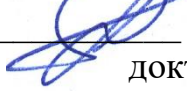

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра дитячої стоматології**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан стоматологічного факультету

Євген КОСТЕНКО
доктор медичних наук,
професор закладу вищої освіти
«30» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 35. «Ортодонтія»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Ортодонтія**» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань **22 «Охорона здоров'я**», спеціальності **221 «Стоматологія»** предметної спеціальності (спеціалізації) «**Дитяча стоматологія**» освітньої програми «**Стоматологія**». Ужгород: УжНУ, 2023. 22 с.

Укладачі:

Мельник В. С., кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри дитячої стоматології

Зомбор К. В., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології

Рівіс О. Ю., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології

Ізай М. Е., старший викладач кафедри дитячої стоматології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри дитячої стоматології протокол № 5 від «15» червня 2023 р.

Завідувач кафедри

доц. Володимир МЕЛЬНИК

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету протокол № 11 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії

проф. Оксана КЛІТИНСЬКА

© Кафедра дитячої стоматології, 2023 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 7	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 210	3	4
	Семестр:	
Кількість модулів – 2	5	8
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Лекції:	
	10	10
	Практичні:	
Вид підсумкового контролю: залік, диференційований залік	40	40
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Самостійна робота:	
	70	40

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «**Ортодонція**» є вивчення етапів формування зубоцелепної системи у дітей, факторів ризику, що призводять до розвитку аномалій та методів їх усунення, оволодіння основними та додатковими методами діагностики у ортодонтії, раннє виявлення патології порожнини рота, що потребує ортопедичного, хірургічного втручання, ознайомлення з основними методами лікування ортодонтичних хворих, класифікацією ортодонтичної апаратури, для можливості їх подальшого застосування під час клінічного прийому пацієнтів та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці ортодонтії.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою (ЗК 4);

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК 1);
- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 5);
- спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями (ФК 7);
- спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК 8);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 9);
- спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології (ФК 12);
- спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14);
- опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (ФК 15);
- спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО (ФК 16);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Ортодонтія**» є опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 7. Загальна та оральна біологія
- ОК 9. Медична хімія
- ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- ОК 11. Медична біохімія
- ОК 12. Анатомія людини
- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія

- ОК 22. Пропедевтика терапевтичної стоматології
 ОК 23. Пропедевтика ортопедичної стоматології
 ОК 24. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Ортодонтія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань	ПРН 3
Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікарякерівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ПРН 6
Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної й немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	ПРН 7
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8
Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 9
Визначити тактику ведення стоматологічного хворого за соматичної патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 10
Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за	ПРН 11

існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН 15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 21
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22
23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Ортодонтія**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології.	ПРН 19
2. Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в дитячій стоматології.	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3
3. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати : - вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини. - ембріогенез зубощелепної ділянки; - анатоμο-фізіологічні особливості порожнини рота новонародженого; - особливості формування молочного прикусу в першому, другому та третьому періодах молочного прикусу; - анатоμο-фізіологічні особливості раннього та пізнього змінного прикусу;	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 15 ПРН 17

<ul style="list-style-type: none"> - анатоμο-фізіологічні особливості формування постійного прикусу; - фактори ризику, які впливають на формування зубощелепних аномалій у антенатальному та постнатальному періодах розвитку дитини, способи їх усунення; - фізіологічні види прикусу, основні ознаки ортогнатичного прикусу. - особливості обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями. <ul style="list-style-type: none"> - знати особливості обстеження ортодонтичного пацієнта; - антропометричні методи обстеження; - функціональні методи обстеження; - рентгенологічні методи обстеження; - методи проведення телерентгенографії. - основні принципи та методи лікування пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями. <ul style="list-style-type: none"> - знати основні методи лікування ортодонтичних хворих; - класифікацію ортодонтичної апаратури, їх характеристику, вплив на тканини пародонту; - теорії перебудови кісткової тканини при апаратурному переміщенні зубів; - організація роботи по профілактиці зубощелепних аномалій та деформацій серед медичного персоналу ясел, садків, шкіл; ортодонтичні диспансерні групи. - класифікації зубощелепних аномалій та деформацій – Енгля, Калвеліса, Бетельмана, ключі оклюзії за Ендрюсом; - володіти базовими знаннями про класифікацію аномалій окремих зубів, аномалій кількості, розмірів і прорізування зубів, аномалій положення зубів, аномалій зубних рядів, види діастем: - основні етіологічні чинники ризику розвитку аномалій; - методи профілактики аномалій прикусу; - основні та додаткові методи діагностики аномалій прикусу; - основні клінічні ознаки аномалій прикусу; - комплексні методи лікування аномалій прикусу; - володіти базовими знаннями про сагітальні аномалії прикусу (етіологічні чинники ризику розвитку аномалій; методи профілактики; знати основні та додаткові методи діагностики; основні клінічні ознаки аномалій; комплексні методи лікування) - володіти базовими знаннями про вертикальні аномалії прикусу (етіологічні чинники ризику розвитку аномалій; методи профілактики; знати основні та додаткові методи діагностики; основні клінічні ознаки аномалій; комплексні методи лікування) - володіти базовими знаннями про трансверзальні аномалії прикусу (етіологічні чинники ризику розвитку аномалій; методи профілактики; знати основні та додаткові методи діагностики; основні клінічні ознаки аномалій; комплексні методи лікування) 	
<p>4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити обстеження ортодонтичних хворих; - аналізувати результати обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями; 	<p>ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - визначити диспансерні групи нагляду за ортодонтичними хворими і проводити профілактичні заходи в групі з факторами ризику; - демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі; - визначити провідні синдроми і симптоми у ортодонтичній клініці - виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки - діагноз - проводити диференціальну діагностику захворювань в ортодонтії - проводити диференційну діагностику соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта у дитячому віці - проводити обстеження ортодонтичних хворих - проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій - обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз зубощелепних аномалій та деформацій; - проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій; - заповнити історію хвороби ортодонтичного пацієнта. 	<p>ПРН 7 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 15 ПРН 17</p>
--	---

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування на практичних заняттях;
- виконання індивідуальних та групових теоретично-практичних завдань під час практичних занять та самостійної роботи студента;
- вирішення типових клінічних задач (відповідно до етапів заняття);
- виконання тестових завдань/тестовий контроль (відповідно до етапів заняття);
- контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок;
- аналіз та оцінка результатів клінічної роботи;
- модульний контроль;
- підсумковий контроль;
- залік;

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Теоретичні знання:

- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу

- Письмовий теоретичний контроль.
- Письмове тестування.

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форми модульного контролю

Модульний контроль (МК) проводиться на практичному занятті модулю (згідно розкладу). МК складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (практичні заняття) з дисципліни «Ортодонтія» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Теоретичні знання:

- Індивідуальне усне опитування.
- Письмове вирішення тестових завдань.
- Письмовий теоретичний контроль.

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форма підсумкового модульного контролю:

Підсумковий модульний контроль проводиться на заключному практичному занятті згідно розкладу. Складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (лекції та практичні заняття) з дисципліни «Ортодонтія» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Теоретичні знання та практичні навички:

- Письмове вирішення тестових завдань.
- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу.
- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота																		Сума
Змістовий модуль 1			Змістовний модуль 2									Змістовий модуль 3						100
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
4	6	6	6	6	4	4	6	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне тестування та самостійна робота																Сума	
Змістовий модуль 1		Змістовний модуль 2														100	
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
6	6	6	6	6	6	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	18	30	30
Практичні навички	18	35	35
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	4	4	4
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	11	11	11
Презентація	1	5	5
Реферат	1	5	5
Модульна контрольна робота	1	10	10
Разом		100	100
Всього за модуль 1 та модуль 2		200	

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

Тематичні плани лекцій, практичних занять та СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу змістових модулів дисципліни “Ортодонтія”.

Теми лекційного курсу (5 тем) розкривають найважливіші проблемні питання відповідних розділів дисципліни “Ортодонтія”.

Тривалість практичних занять – 2 академічні години (90 хвилин). Практичні заняття проводяться за стрічковим принципом, проводяться в навчальних кімнатах та клінічних кабінетах кафедри.

Методика організації практичних занять з дисципліни “Ортодонтія” передбачає:

1. Контроль СРС студента при підготовці до теми поточного практичного заняття шляхом перевірки письмового виконання студентом у Робочому зошиті відповідних завдань – **10 хвилин**.

2. Тестовий контроль (рівня $\alpha-2$) вихідного рівня знань і визначення ступеню готовності студентів до заняття - **15 хвилин**.

3. Індивідуальне усне опитування студентів, роз'яснення окремих питань теми поточного заняття, відповіді на запитання студентів – **20 хвилин**.

4. Впродовж **30 хвилин** студенти самостійно на фантомах та моделях опрацьовують певні практичні навички, проводять біометричне вимірювання моделей. Викладач контролює роботу студентів, дає пояснення, підкреслює особливості розташування точок потрібних для вимірювання моделей.

5. Контроль кінцевого рівня знань студентів – **15 хвилин**. Проводиться у вигляді вирішення тестових завдань (рівня $\alpha-3$) або індивідуального усного опитування, вирішення ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить його підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на ключові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.

Для реалізації вищезазначеної методики організації практичних занять на першому занятті кожному студенту надається докладний план роботи впродовж періоду вивчення дисципліни, а також забезпечуються умови для його виконання. Цей план включає:

- перелік теоретичних знань з дисципліни, що має засвоїти студент;
- перелік практичних навичок, що повинен виконати кожен студент впродовж вивчення дисципліни;
- алгоритми виконання основних ортодонтичних маніпуляцій на фантомах та моделях;
- робочий зошит для самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичних занять, у якому слід письмово виконати завдання до кожної теми.

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає:

- підготовку до практичних занять;
- самостійне опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового модульного контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки в кінці семестру конвертуються у бали.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки рівня знань студентів , який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень - 2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка "4" виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка "3" виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка "2" виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "4" виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "3" виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка "2" виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Критерії оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення усіх тем модуля, на останньому практичному занятті. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Підсумковий модульний контроль складається із таких етапів.

I - етап – письмова відповідь на тестові завдання (бланковий або комп'ютерний тестовий контроль). Студент відповідає на 20 тестів з тем кожного змістового модуля. Максимальна кількість - 60 тестових завдань.

II - етап – письмова (або усна) відповідь на питання з матеріалу підсумкового модуля. Студент отримує 3 питання, на які повинен відповісти. Питання віддзеркалюють матеріал кожного змістового модуля і відповідають темам лекцій, практичних занять і СРС, які входять до підсумкового модуля

III - етап – перевірка знання практичних навичок. На діагностичних моделях студент проводить вимірювання параметрів, які пропонує йому показати викладач, який приймає підсумковий модульний контроль. Максимальна кількість балів за 100 бальною шкалою, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульного контролю допускаються всі студенти, а до підсумкового модульного контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються результати поточного контролю під час клінічної та самостійної роботи студента).

До підсумкового контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «Fх» (менше 59 балів), повинен до проведення підсумкового модульного контролю покращити цю оцінку, в іншому випадку до підсумкового (семестрового) контролю студент не допускається.

Перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (від 03 березня 2020 р., <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Визнання таких результатів можливо тільки для навчальних дисциплін, які починають викладатися із другого семестру.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливо якщо такі відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Загалом за період навчання результати навчання в неформальній освіті можуть бути зараховані в обсязі не більше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою.

Види неформальної освіти, результати яких можуть бути перезараховані: тематичні удосконалення, вебінари, курси, стажування, практики, тренінги, майстер-класи (ворк-шопи), організовані на платформах «Prometheus», «Coursera», закладів вищої освіти та офіційних провайдерів БПР, визнаних МОЗ України, участь у наукових форумах та конференціях, публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, включених до наукометричних баз “Scopus” та “Web of Science”. Тематика вказаних заходів та активності повинна відповідати змісту робочої програми (тематичні плани лекцій та практичних/семінарських занять).

Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті проводиться комісійно. Для цього здобувач вищої освіти не пізніше 30 календарних

днів до завершення семестру (в якому вивчається навчальна дисципліна, щодо якої бажає провести перезарахування результатів навчання) подає до деканату факультету відповідну заяву та документи, які підтверджують факт отримання неформальної освіти (сертифікат, посвідчення, свідоцтво, освітні програми тощо). Відповідно до отриманої заяви деканат утворює предметну комісію у складі гаранта освітньої програми, завідувача відповідної профільної кафедри та науково-педагогічних працівників, які викладають відповідну навчальну дисципліну. Комісія формує висновок щодо обсягів кредитів ЄКТС, можливих для перезарахування та надає його керівництву факультету та на профільну кафедру, відповідно до Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини.

Змістовий модуль 2. Методи обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями.

Змістовий модуль 3. Основні принципи і методи лікування пацієнтів і зубощелепними аномаліями та деформаціями.

6.2. Структура навчальної дисципліни (модуль 1)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	самостійна робота
<i>Змістовий модуль I. Вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини.</i>				
Тема 1. Етапи розвитку зубо-щелепного апарату у віковому аспекті: внутрішньоутробний, постнатальний. Ембріональний розвиток обличчя та щелеп. Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота та скронево-нижньощелепного суглобу новонародженого.	6		2	4
Тема 2. Ріст та формування щелепних кісток у віковому аспекті. Особливості розвитку жувальної мускулатури у дітей. Морфологічні та функціональні особливості тимчасового прикусу. Симптом Цилінського, його прогностичне значення. Заклучні площини по L.J. Boume та A. Schwarz. Змінний прикус, його морфологічна та функціональна характеристика. Етапи становлення висоти прикусу і росту щелеп. Морфо-функціональна характеристика постійного прикусу.	6		2	4
Тема 3. Поняття про норму в ортодонтії. Ортогнатичний прикус, його характеристика. Ключі оклюзії за E.Енглем та Ендрюсом. Фізіологічні та патологічні види прикусів. Взаємозв'язок і взаємообумовленість форми і функції	8	2	2	4

зубощелепного апарату. Фактори, які забезпечують нормальний розвиток і ріст зубощелепного апарату. Періоди становлення висоти прикусу.				
Разом за змістовим модулем 1	20	2	6	12
<i>Змістовий модуль 2. Методи обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями.</i>				
Тема 4. Клінічні методи обстеження дітей із зубощелепними аномаліями і деформаціями.	8	2	2	4
Тема 5. Антропометричні методи обстеження ортодонтних хворих.	8	2	2	4
Тема 6. Методи дослідження мовної та дихальної функції.	4		2	2
Тема 7. Методи дослідження жувальної функції та ковтання.	6		2	4
Тема 8. Фотометрія в ортодонтії	6		2	4
Тема 9. Рентгенологічні методи обстеження	6		2	4
Тема 10. Методики телерентгенографії (пряма, боока)	6		2	4
Тема 11. Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій.	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 2	52	6	16	30
<i>Змістовий модуль 3. Основні принципи і методи лікування пацієнтів із зубо-щелепними аномаліями та деформаціями.</i>				
Тема 12. Класифікація ортодонтичної апаратури.	8		4	4
Тема 13. Теорії перебудови тканин пародонту.	6		2	4
Тема 14. Особливості перебудови скронево-нижньощелепного суглобу під час ортодонтичного лікування. Сили по А.М. Шварцу.	6		2	4
Тема 15. Методи лікування ортодонтичних хворих.	8	2	2	4
Тема 16. Апаратурне лікування.	6		2	4
Тема 17. Хірургічні та фізіотерапевтичні методи лікування ортодонтичних хворих	6		2	4
Тема 18. Принципи організації ортодонтичної допомоги населенню. Підсумковий модульний контроль.	8		4	4
Разом за змістовним модулем 3	48	2	18	28
Всього:	120	10	40	70

Структура навчальної дисципліни (модуль 2)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
Лекції		Практичні заняття	самостійна робота	
<i>Змістовий модуль 1. Аномалії окремих зубів</i>				
Тема 1. Класифікація зубощелепних аномалій та деформацій Енгля, Калвеліса, Бетельмана. Шість ключів оклюзії за Ендрюсом.	4		2	2
Тема 2. Аномалії окремих зубів. Аномалії кількості, розмірів, форми, структури твердих тканин і термінів прорізування	6	2	2	2

зубів.				
Тема 3. Аномалії положення окремих зубів. Лікування аномалій положення окремих зубів. Ретиновані зуби. Види діастем. Способи лікування.	4	2	2	2
Тема 4. Аномалії і деформації зубних рядів.	4		2	2
Разом за змістовим модулем 1	18	4	8	8
<i>Змістовий модуль 2. Аномалії прикусу.</i>				
Тема 5. Сагітальні аномалії прикусу. Мезіальний прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	6	2	2	2
Тема 6. Клініка та діагностика мезіального прикусу.	4		2	2
Тема 7. Комплексне лікування мезіального прикусу та його прогнозування.	4		2	2
Тема 8. Сагітальні аномалії прикусу. Дистальний прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	6		2	2
Тема 9. Клініка та діагностика дистального прикусу.	4		2	2
Тема 10. Комплексне лікування дистального прикусу.	4		2	2
Тема 11. Вертикальні аномалії прикусу. Глибокий прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	6		2	2
Тема 12. Клініка та діагностика глибокого прикусу.	4		2	2
Тема 13. Комплексне лікування глибокого прикусу.	4		2	2
Тема 14. Вертикальні аномалії прикусу. Відкритий прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	6	2	2	2
Тема 15. Клініка та діагностика відкритого прикусу.	4		2	2
Тема 16. Комплексні методи лікування відкритого прикусу.	4		2	2
Тема 17. Трансверзальні аномалії прикусу. Перехресний прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	6	2	2	2
Тема 18. Клініка та діагностика перехресного прикусу.	4		2	2
Тема 19. Комплексне лікування перехресного прикусу.	4		2	2
Тема 20. Підсумковий модульний контроль	4		2	2
Разом за змістовним модулем 2	72	6	32	32
Всього:	90	10	40	40

6.3. План лекцій (модуль 1)

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Ортодонтія: визначення, етапи розвитку, проблеми, структура. Коротка історична довідка. Поняття «норма» та «патологія» в ортодонтії. Фізіологічні прикуси, їх характеристика. Патологічні прикуси. Термінологія.	2
2.	Анатомо-фізіологічні особливості зубощелепної системи у віковому аспекті. Періоди росту зубощелепної системи. Класифікація зубо-щелепних аномалій, їх характеристика.	2
3.	Допоміжні методи обстеження в ортодонтії, біометрія діагностичних моделей, краніометрія, фотометрія, палатинографія, рентгенографія та ін. Діагностика та класифікація зубощелепних аномалій та деформацій. Роль телерентгенографії в діагностиці і прогнозі ортодонтичного лікування.	2

4.	Характеристика методів лікування, які використовуються в ортодонтії: біологічного, апаратурного, хірургічного, комбінованого та ортопедичного. Вплив ортодонтичної апаратури на зміни тканин, які оточують зуби, піднебінний шов та скронево-нижньощелепний суглоб.	2
5.	Профілактика зубощелепних аномалій і деформацій. Роль дитячого стоматолога та сімейного лікаря (педіатра) у профілактиці зубощелепних аномалій і деформацій. Застосування гімнастики м'язів для профілактики та лікування зубощелепних аномалій та деформацій, методи проведення, показання, контроль за ефективністю.	2
Разом		10

План лекцій (модуль 2)

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Аномалії окремих зубів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування.	2
2.	Аномалії положення окремих зубів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування.	2
3.	Сагітальні аномалії прикусу. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування.	2
4.	Вертикальні аномалії прикусу. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування	2
5.	Трансверзальні аномалії прикусу. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
Разом		10

6.4. Теми практичних занять (модуль 1)

«Діагностика зубо-щелепних аномалій та деформацій»

<i>Змістовий модуль №1.</i>	
<i>Вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини.</i>	
Теми	Практичні заняття
Тема № 1: Етапи розвитку зубо-щелепного апарату: внутрішньоутробний, постнатальний. Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота та скронево-нижньощелепного суглобу новонародженого.	2
Тема № 2: Ріст та формування щелепних кісток у віковому аспекті. Особливості розвитку жувальної мускулатури у дітей. Морфофункціональна характеристика тимчасового, змішаного та постійного прикусу.	2
Тема № 3: Поняття про норму в ортодонтії. Ортогнатичний прикус, його характеристика. Ключі оклюзії за Е. Енглемом та Ендрюсом. Фізіологічні та патологічні види прикусів. Періоди становлення висоти прикусу. Значення симптому Цилінського у процесі формування постійного прикусу. Заключні площини по L.J. Voume та A.M.Schwarz.	2

Змістовий модуль №2.	
Методи обстеження пацієнта з зубощелепними аномаліями та деформаціями.	
Тема № 4: Клінічні методи обстеження дітей із зубощелепними аномаліями і деформаціями.	2
Тема № 5: Антропометричні методи обстеження ортодонтичних хворих.	2
Тема № 6: Методи дослідження мовної та дихальної функції.	2
Тема № 7: Методи дослідження жувальної функції та ковтання.	2
Тема № 8: Фотометрія в ортодонтії.	2
Тема №9: Рентгенологічні методи обстеження.	2
Тема № 10: Методики телерентгенографії (пряма та бокова).	2
Тема № 11: Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій.	2
Змістовий модуль №3.	
Основні принципи і методи лікування пацієнтів із зубо-щелепними аномаліями та деформаціями.	
Тема № 12: Класифікації ортодонтичної апаратури.	4
Тема № 13: Теорії перебудови тканин пародонту (Флюренса, Кінгслея-Валькгофа та Опенгейма). Сучасні теорії перебудови тканин пародонту під впливом ортодонтичної апаратури.	2
Тема № 14: Особливості перебудови скронево-нижньощелепного суглобу під час ортодонтичного лікування. Сили по А.М. Шварцу.	2
Тема № 15: Методи лікування ортодонтичних хворих.	2
Тема № 16: Апаратурне лікування.	2
Тема № 17: Хірургічні та фізіотерапевтичні методи лікування ортодонтичних хворих.	2
Тема № 18: Принципи організації ортодонтичної допомоги населенню. Підсумковий модульний контроль.	4
ВСЬОГО:	40

Теми практичних занять (модуль 2)

Змістовий модуль №1.	
Аномалії окремих зубів	
Теми	Практичні заняття
Тема № 1: Класифікація зубощелепних аномалій та деформацій Енгля, Калвеліса, Бетельмана. Шість ключів оклюзії за Ендрюсом.	2
Тема 2. Аномалії окремих зубів. Аномалії кількості, розмірів, форми, структури твердих тканин і термінів прорізування зубів.	2
Тема 3. Аномалії положення окремих зубів. Лікування аномалій положення окремих зубів. Ретиновані зуби. Види діастем. Способи лікування.	2
Тема 4. Аномалії і деформації зубних рядів.	2
Змістовий модуль №2.	
Аномалії прикусу	
Тема 5. Сагітальні аномалії прикусу. Мезіальний прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	2
Тема 6. Клініка та діагностика мезіального прикусу	2
Тема 7. Комплексне лікування мезіального прикусу.	2
Тема 8. Сагітальні аномалії прикусу. Дистальний прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	2

Тема 9. Клініка та діагностика дистального прикусу.	2
Тема 10. Комплексне лікування дистального прикусу.	2
Тема 11. Вертикальні аномалії прикусу. Глибокий прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	2
Тема 12. Клініка та діагностика глибокого прикусу.	2
Тема 13. Комплексне лікування глибокого прикусу.	2
Тема 14. Вертикальні аномалії прикусу. Відкритий прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	2
Тема 15. Клініка та діагностика відкритого прикусу.	2
Тема 16. Комплексні методи лікування відкритого прикусу.	2
Тема 17. Трансверзальні аномалії прикусу. Перехресний прикус. Етіологія, патогенез, профілактика.	2
Тема 18. Клініка та діагностика перехресного прикусу.	2
Тема 19. Комплексне лікування перехресного прикусу.	2
Тема 20. Підсумковий модульний контроль	2
	40

6.5. Самостійна робота (модуль 1)

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Підготовка до практичних занять (теоретичне опрацювання практичних навичок, вмій).	36
2	Індивідуально-дослідницька самостійна робота, теми: <ol style="list-style-type: none"> 1. Побудувати дугу Хаулея-Герберта-Гербста. 2. Розшифрувати бокову телерентгенограму з сагітальними аномаліями прикусу за А.М. Шварцем. 3. Замалювати і описати біометричні методи дослідження: методи Пона, Коркхауза, Герлаха, діаграма Хаулея-Гербера-Гербста. 4. Замалювати і описати методи розшифровки ТРГ за методом Шварца: профілометрію, краніометрію, гнатометрію. 5. Записати класифікацію ортодонтичних апаратів за Малигінім. Намалювати піднебінну пластинку з пружиною Коффіна, брекет (схематично). 6. Розпрацювання презентації на одну із запропонованих тем <ul style="list-style-type: none"> - Роль постнатальних факторів в патогенезі зубощелепних аномалій; - Методи профілактики зубощелепних аномалій та деформацій. - Фактори ризику виникнення зубощелепних аномалій в молочному періоді прикусу. - Способи усунення шкідливих звичок у дітей. - Передчасне видалення зубів, як фактор ризику виникнення зубощелепних аномалій. - Профілактичні ортодонтичні апарати. - Ортодонтичні апарати механічно-діючі. - Ортодонтичні апарати функціонально-направляючі. - Ортодонтичні апарати функціонально-діючі. - Міогімнастика для попередження та усунення зубощелепних аномалій.). 	14 4 4 4 4 2 2
	Разом	70

Самостійна робота (модуль 2)

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Підготовка до практичних занять (теоретичне опрацювання практичних навичок, вмінь).	26
2	<p>Індивідуально-дослідницька самостійна робота, теми:</p> <p>7. Побудувати дугу Хаулея-Герберта-Гербста.</p> <p>8. Розшифрувати бокову телерентгенограму з сагітальними аномаліями прикусу за А.М. Шварцем.</p> <p>9. Замалювати і описати біометричні методи дослідження: методи Пона, Коркхауза, Герлаха, діаграма Хаулея-Гербера-Гербста.</p> <p>10. Замалювати і описати методи розшифровки ТРГ за методом Шварца: профілометрію, краніометрію, гнатометрію.</p> <p>11. Записати класифікацію ортодонтичних апаратів за Малігіним. Намалювати піднебінну пластинку з пружиною Коффіна, брекет (схематично).</p> <p>12. Розпрацювання презентації на одну із запропонованих тем</p> <ul style="list-style-type: none"> - Роль постнатальних факторів в патогенезі зубощелепних аномалій; - Методи профілактики зубощелепних аномалій та деформацій. - Фактори ризику виникнення зубощелепних аномалій в молочному періоді прикусу. - Способи усунення шкідливих звичок у дітей. - Передчасне видалення зубів, як фактор ризику виникнення зубощелепних аномалій. - Профілактичні ортодонтичні апарати. - Ортодонтичні апарати механічно-діючі. - Ортодонтичні апарати функціонально-направляючі. - Ортодонтичні апарати функціонально-діючі. - Міогімнастика для попередження та усунення зубощелепних аномалій.). 	<p>14</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>4</p>
Разом		40

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

1. питання I-III рівнів складності ;
2. тести II-III рівнів складності ;
3. задачі II-III рівнів складності ;
4. професійні алгоритми ;
5. таблиці; лінійки; олівці;
6. навчальні альбоми;
7. орієнтовні карти для самостійної роботи з літературою;
8. методичні рекомендації
9. рекомендована література

Обладнання:

1. фантоми
2. моделі із загіпсованими видаленими зубами постійного або молочного прикусу

3. діагностичні моделі щелеп з фізіологічними видами прикусів
4. діагностичні моделі щелеп з фізіологічними видами прикусів
5. штангенциркуль

Програмне забезпечення: Clinic Cards

Платформа для дистанційного навчання:

www.e-learn.uzhnu.edu.ua

<https://meet.google.com/>

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Фліс П.С. Ортодонція. - Вінниця: «Нова книга», 2019. - 308 с.
2. Мельник В.С., Рівіс О.Ю., Зомбор К.В., Горзов Л.Ф. Ортодонція. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів 5 курсу. – Ужгород, 2020. – 93 с.
3. П.С. Фліс, Г.П. Леоненко, В.В. Філоненко, Н.М. Дорошенко. Orthodontics. Dentognathic Anomalies and Deformations. Медицина, 2016. – 176 с.
4. М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін.; за редакцією М.М. Рожка, В.П. Неспрядька. Ортопедична стоматологія: підручник / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін.. Київ: Медицина. – 2020. – 720 с.
5. Смаглюк Л. В. Базовий курс з ортодонції / Л. В. Смаглюк, А. Є. Карасюнок, А. М. Білоус. – Полтава: Бліц Стайл, 2019. – С.173-184.
6. Мельник В.С., Костенко С.Б., Горзов Л.Ф., Зомбор К.В. Методи стоматологічного обстеження дітей. – Методичні рекомендації до практичних занять з стоматології. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. – 40 с.
7. William Proffit, Contemporary Orthodontics, 6th Edition, 2018, 744p
8. Roslan A, Rahman N, Alam M. Dental anomalies and their treatment modalities/planning in orthodontic patients. J Orthod Sci. 2018 Sep 6; 7:16
9. Martyn Cobourne, Andrew T. DiBiase Handbook of Orthodontics, Elsevier; 2nd edition. 2015. 584p.
10. Ghodasra R, Brizuela M. Orthodontics, Cephalometric Analysis. 2023 Jul 17. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan–. PMID: 37603663.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Макеєв В.Ф., Телішевська У.Д. та ін. Скренево-нижньощелепні розлади. – Львів, 2018. – 403с.
2. П.С. Фліс, А.З. Власенко, А.О.Чупіна «Технологія виготовлення ортодонтичних та ортопедичних конструкцій у дитячому віці». 2012. 256 с.
3. Ghodasra R, Brizuela M. Orthodontics, Malocclusion. [Updated 2023 Apr 23]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024
4. Laura Mitchell. An introduction to orthodontics. Oxford. 2019. 368 p.
5. Jae Hyun Park, Temporary Anchorage Devices in Clinical Orthodontics, Wiley-Blackwell; 1st edition, 2020. 816 p.
6. Herbert F. Wolf. Color Atlas of Dental Medicine. -2018 -580 p.
7. Sella Tunis T, Sarne O, Hershkovitz I, Finkelstein T, Pavlidi AM, Shapira Y, et al. Dental anomalies' characteristics. Diagnostics (Basel). 2021;11(7):1161-74.
8. Folly, P. Imaging Techniques in Dental Radiology: Acquisition, Anatomic Analysis and Interpretation of Radiographic Images. BDJ Stud. 2021, 28, 11.

9. Brizuela M, Palla A, N DK. Posterior Crossbite. 2022 Oct 24. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. PMID: 29763048.
10. Singh A, Purohit B. Is Malocclusion Associated with Dental Caries among Children and Adolescents in the Permanent dentition? A Systematic Review. Community Dent Health. 2021 Aug 31;38(3):172-177. doi: 10.1922/CDH_00340Singh06. PMID: 33780175.
11. Bhateja NK, Fida M, Shaikh A. Deep Bite Malocclusion: Exploration Of The Skeletal And Dental Factors. J Ayub Med Coll Abbottabad. 2016 Jul-Sep;28(3):449-454. PMID: 28712211.
12. Бенетт Дж., Р. Маклоулин под ред проф. Флиса П.С. «Механика ортодонтического лечения техникой прямой дуги», г. Львов: «ГалДент», 2001.
13. Головка Н.В. Профілактика зубощелепних аномалій. – Вінниця: Нова Книга, 2005.
14. Головка Н.В. Ортодонтія. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 220 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

http://stomatology1.dsmu.edu.ua/attachments/article/43/Ortodontiya_P.S.pdf

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

European Journal of Orthodontics. – Mode of access: <https://academic.oup.com/ejo>

Angle Orthodontist. – Mode of access: <http://www.angle.org/?code=angf-site>